

นักวิจัยด้านกึ่ง จาก จุฬาฯ - สวทช. คิวรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ปี 2567

นักวิทยาศาสตร์ผู้ศึกษาวิจัยที่มีผลประโยชน์สูงต่อการเลี้ยงกุ้ง จาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ สวทช. คิวรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ประจำปี 2567 ขณะที่ นักวิจัยจากสถาบันวิทยสิริเมธี และ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ คิวรางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ได้รับพระราชทานรางวัลจาก สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

(15 ส.ค.67) มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดงานแถลงข่าวเปิดตัวผู้ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นและรางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ประจำปี 2567 ซึ่งจัดขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 43 ภายในงานได้รับเกียรติจาก นางสาวศุภมาส อิศรภักดี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) เป็นประธานในพิธีและมอบโล่รางวัล ร่วมด้วย ศาสตราจารย์ ดร. ยงยุทธ ยุทธวงศ์ อธิการบดี นายกรัฐมนตรี, ศาสตราจารย์ ดร. จำรัส ลิ้มตระกูล ประธานคณะกรรมการรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่นและผู้ที่ได้รับรางวัล เข้าร่วมงานแถลงข่าว ณ โรงแรมเซ็นทารา แกรนด์ แอท เซ็นทรัลพลาซ่า ลาดพร้าว กรุงเทพฯ

ศาสตราจารย์ ดร. จำรัส ลิ้มตระกูล ประธานคณะกรรมการรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น กล่าวว่า ประเทศไทยจำเป็นต้องสนับสนุนนักวิจัยและผู้นำกลุ่มนักวิจัยให้พัฒนางานในระดับ “วิจัยขั้นแนวหน้า” อันจะนำไปสู่การสร้างสรรคนวัตกรรม สามารถช่วยผลักดันประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งหากจะเปรียบเทียบประเทศไทยกับเกาหลีใต้ จะพบว่า ในปี 2513 นั้น ทั้งสองประเทศ มี GDP ต่อหัวในระดับเดียวกันคือ 260 และ 269 เหรียญสหรัฐ แต่ในช่วง 30 ปีถัดมา คือปี 2543 ประเทศเกาหลีใต้มี GDP ต่อหัวสูงจากเดิม 44 เท่า และประมาณการว่าในปี 2567 จะก้าวกระโดดมากกว่า 130 เท่า คือสูงถึง 34,165 เหรียญสหรัฐ ปัจจุบันประเทศเกาหลีใต้ลงทุนในการวิจัยและพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมากที่สุดในโลก คือมากกว่า 5% ของ GDP การที่ภาครัฐและเอกชนเกาหลีใต้ให้ความสำคัญกับนวัตกรรม ส่งผลให้นักวิจัยของประเทศได้รับสิทธิบัตรสูงถึง 10% ในปี 2564 จากจำนวน 1.6 ล้านสิทธิบัตรทั้งหมดของโลก ซึ่งอยู่ในอันดับ 4 รองจากประเทศจีน สหรัฐอเมริกา และ ญี่ปุ่นเท่านั้น และมีปริมาณเกือบ 10 เท่าของสหราชอาณาจักร สำหรับประเทศไทย การวิจัยและพัฒนาในลักษณะ “งานวิจัยขั้นแนวหน้า” (Frontier Research) ที่ครอบคลุมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม (Energy and Environment) วัสดุขั้นสูง (Advanced Materials) เทคโนโลยีชีวภาพ (Biotechnology) และเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) รวมทั้งการส่งเสริมความเป็นเลิศในสาขาวิจัยที่สร้างศักยภาพให้กับประเทศ จะนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาที่ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศและสอดคล้องกับทิศทางของโลก รวมทั้งการเลือกพัฒนาอุตสาหกรรมให้ถูกต้องในช่วงเวลาที่เหมาะสม จึงเป็นส่วนผสมสำคัญที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของไทยในเวทีโลก และช่วยปลดล็อกให้ประเทศไทยหลุดจากสภาวะ “กักตกรายได้ปานกลาง” ได้

สำหรับในปีนี้ ผู้ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์ดีเด่น ประจำปี พ.ศ.2567 ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเงินรางวัล 400,000 บาท ได้แก่

1. ศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี ทศนาขจร ภาควิชาชีวเคมี คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย “ผู้ค้นพบและระบุหน้าที่สำคัญของยีนและโปรตีนในระบบภูมิคุ้มกันของกิ้ง เพื่อการพัฒนาการเลี้ยงกุ้งสุขภาพดีและต้านทานโรค” มีผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระบบภูมิคุ้มกันของกิ้งทะเล โดยใช้เทคนิคด้านชีวเคมีและชีววิทยาโมเลกุล เพื่อระบุยีนและหน้าที่ของโปรตีนภูมิคุ้มกันที่ตอบสนองต่อการติดเชื้อ มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการเลี้ยงกุ้งสุขภาพดีและต้านทานโรค ซึ่งจะช่วยลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจที่เกิดจากโรคระบาด ทั้งนี้ ศาสตราจารย์ ดร. อัญชลี เป็นที่รู้จักในวงวิชาการระดับชาติและนานาชาติอย่างกว้างขวางในฐานะนักชีวเคมี ด้านการเกษตร จากฐานข้อมูล Web of Science มีผลงานตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติมากกว่า 183 เรื่อง ได้รับการอ้างอิงจำนวน 8,029 ครั้ง โดยมีค่า h-index เท่ากับ 50 และติดอันดับ World’s Top 2% Scientists ปี 2023

2. ดร. กัลยาณั ศรีธีชญลักษณ์-แดงดีป ศุภย์พันธุ์วิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ (ไบโอเทค) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) “ผู้คิดค้นการควบคุมและแก้ไขปัญหาโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำในกิ้งทะเล” มีความเชี่ยวชาญในงานวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุของโรค คุณสมบัติและการแพร่กระจายของเชื้อก่อโรค และการตอบสนองของกิ้งต่อเชื้อก่อโรค อาทิ โรคกิ้งตายด่วน (EMS) ที่ทำให้ลูกกิ้งและกิ้งวัยอ่อนมีอาการตายเฉียบพลัน, โรคเชื้อรา EHP ที่ทำให้กิ้งโตช้าและเจริญเติบโตไม่เท่ากัน, ไวรัสตัวแดงดวงขาวที่ทำให้กิ้งในบ่อเลี้ยงตายเป็นจำนวนมาก ซึ่งผลงานวิจัยเหล่านี้ได้ถูกนำไปใช้ในการประเมินแก้ไขปัญหาให้เหมาะสมกับการบริหารจัดการการเลี้ยง การพัฒนาสายพันธุ์กิ้งปลอดเชื้อและทนโรคติดเชื้อไวรัส ก่อให้เกิดแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งการประเมินผลกระทบของผลงานวิจัยของ ดร. กัลยาณัและคณะตั้งแต่ปี 2562-ปัจจุบัน มีมูลค่ามากกว่า 1,000 ล้านบาท

ทั้งนี้ ผู้ได้รับรางวัลนักวิทยาศาสตร์รุ่นใหม่ ประจำปี พ.ศ.2567 ได้รับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และเงินรางวัล 100,000 บาท ได้แก่

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวิทย์ วิไลประสิทธิ์พร สำนักวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันวิทยสิริเมธี (VISTEC) “ผู้คิดค้นและพัฒนาปัญญาประดิษฐ์สำหรับการประมวลผลสัญญาณไฟฟ้าซึ่งวัดได้จากร่างกายมนุษย์ เพื่อการประยุกต์ใช้ทางสุขภาพ และการแพทย์”

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพล จีระพันธ์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ (เคมี) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ “ผู้คิดค้นและพัฒนาการประยุกต์ใช้งานเคมีไฟฟ้า เซลล์เชื้อเพลิงไฟฟ้าเคมีชีวภาพ และวัสดุขั้นสูง”